

A

NAGY-KÁROLYI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1889. szeptember 17-én

MÁTÉ-SZALKÁN

TARTOTT KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

MÁTÉ-SZALKA,
NYOMATOTT WEISZ ZSIGMONDNÁL.
1890.

A nagy-károlyi ev. ref. egyházmegye
1889-ik évi szeptember hó 17-ik napján
Máté-Szalkán tartott közgyűlésének
jegyzőkönyve.

Segesvári József esperes és **Debreczeni István**,
ennek eltávozta után Földvály Sándor helyettesített e. h.
megyei gondnokok elnöklete alatt jelen voltak:
Ujlaki Gábor Földvály Sándor
Lövey Pál Ilosvay Aladár
Vityi Bertalan egyházi világi
tanácsbírák.

Jegyzők: Ujlaki Gábor papi, Ilosvay Aladár világi
jegyző.

Lelkészek közül jelen voltak: Csighy Ferencz k. da-
róczyi, Dienes Balázs n. dobosi, Nagy Gáspár ér-körtvé-
lyesi, Uray József csomaközi, Kósa Ede jármí-i, Kiss La-
jos kaplonyi, Kéry Pál paposi, Korány János dobrai,
Darcsi Bertalan paraszniai, Király István ó-pályi-i, Bu-
zás Lajos ér-endrédi, Szabó Gusztáv szamoszegi, Nagy
Károly dengelegi, Berey József ecsedi, Tukacs Lajos nyir-
megyesi lelkészek.

Egyházak képviselői: Dienes Lajos n. dobosi, Barta
György berei, Csujá Imre e. fő-gondnok, Elek Imre al-
gondnok, Hetey József k. jánosi-i, Kun Gedeon gondnok
és Puskás Pál szamoszegi, Mándy Sámuel fő gondnok
m. szalkai, Jakab Imre, Balog Gerzon géresi, Nagy Sán-
dor tanító, Kósa Sándor ó-apáti, Győry Kálmán, Német
István paraszniai egyházak képviselői.

Tanítói kar részéről: Kocsár Imre gebei tanító.

Gyámintézet részéről: Szathmáry József ügyvéd.

Ezen kívül számos hallgatók.

Esperes ur Istenhez emelt buzgó fohász után, a jelenvoltakat szívélyesen üdvözölve, a gyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

1. Esperes ur jelenti, hogy egyházmegyei gondnok ur hozzá érkezett hivatalos levelében arról értesíté, hogy elháríthatlan hivatalos teendői miatt, jelen gyűlésünkön részt nem vehet.

Sajnos tudomásul vétetik, s miután Esperes ur, Debreczeni István urat, mint a jelenvoltak között idősebb tanácsbíró a társ elnöki szék elfoglalására felkéri: Debreczeni István ur a társ elnöki székét elfoglalja.

2. Esperes ur jelenti, hogy Gróf Dégenfeld József világi, Kubinyi Károly egyházi tanácsbíró urak, előbbi halaszthatlan hivatalos teendői utóbbi betegsége folytán jelen gyűlésünkön részt nem vehetnek.

Sajnos tudomásul vétetik.

3. Képviselők megbízó levelei

Levéltárba tétetnek.

4. Esperes ur előadja, hogy az üreségbe jött világi tanácsbírói szék betöltésére elrendelt szavazatok felbontatván: általános szavazat többséggel Ilosvay Aladár egyh. m. világi tanácsbíró ur lőn megválasztva, ki is széke elfoglalására s az eskü letételére ugyan csak Esperes ur által felhivatik.

Ilosvay Aladár ur egyházmegyei világi tanácsbíróvá lett megválasztását egész örömmel s teljes megnyugvással veszi tudomásul e: m: közgyűlésünk, s az esküt egész készséggel letévén, miután a benne vetett közbizalmat megköszönné — egyház megyénk hű szolgálatára magát elkötelezvén: tanácsbírói székét szíves éljenzések között elfoglalja.

5. Esperes ur fájdalommal jelenti egyházmegyénk két hiv lelkipásztorának, a classicus míveltségű Szikszay József domahidai és a szelid lelkű Mészár Mihály mérki agg lelkészeknek a közelmúltban történt elhalálózását, kiknek emléküket e jegyzőkönyv szerény lapjain kívánja megörökíttetni.

Egyházmegyei közgyűlésünk fájdalommal veszi tudomásul Szikszay József és Mészár Mihály el aggott lelkészek

elhalálozását, s az ur szőlőjében hiven munkálódók iránt, a kegyelet adójának e jegyzőkönyv szerény lapján kíván ki-fejezést adni.

6. Ugyan csak Esperes ur jelenti, hogy mind a mérki, mind a domahidai egyházakban a halál által üresedésbe jött lelkészi állomások betöltésére a törvény szabta intézkedéseket annak idejében megtette, s a választás mind két egyházban meg is történt. Nevezetesen: a mérki egyházban Darcsi Bertalan parasznyai rendes lelkész, a domahidaiban Tukacs Albert gencsi segéd lelkész megválasztottak; mivel a választás ellen óvás vagy panasz nem adatott be: mind két választást meg erősítette.

Esperes ur jelentése helyeslőleg tudomásul vétetik.

7. Olvastatott Esperes ur jelentése a beérkezett conventi jelentő ivekről mely szerint:

Kis Majtény a kitelepülés által új templom építésére lévén kénytelenítve 5000 frt kölcsönt kér.

Parasznya lelkésztanítósággá kér alakíttatni.

Dengeleg, ugyan csak lelkésztanítósággá kíván alakulni, de egy előre a tanítói állás betöltését kérelmezi.

Papos szinte lelkésztanítósággá kíván alakulni.

Király Darócz a lelkészi javadalom nagyobbítására 2666 forint kölcsön tőkét kér.

Kis Majtény és Király Darócz ajánlólag rendeltetnek felterjesztetni, úgy szintén Papos, Parasznya és Dengeleg is, mely egyházakban a lelkésztanítói állás rendszeresítése kimondatik, addig is míg az egyházkerületi közgyűlés eziránt végleg dönt, — egyuttal a paposi egyházra nézve, miután új dijjlevele, még megállapítva nincsen: Esperes ur megbizatik, hogy a lelkésztanítói dijjlevél kiállításának eszközzésére küldöttséget küldjön ki.

8. Esperes ur beterjeszti jelentését az orsz. m. ref. egyházi közalaphoz folyamodó egyházak és lelkészek kérvényeiről, mely szerint az egyházak közül:

Bere 300, Dengeleg 200, Domahida 200, Iriny 560, Olcsva-apáti 300, Kaplony 300, Kr. szentmiklós 400, Kis Majtény 500, Mérk 150, Olcsva 300, Papos 100, Parasznya 200, Szaniszló 500, Vitka 200 frtot kér.

A lelkészek közül:

Csigy Ferencz 200, Darcsi Bertalan 200, Kalmár Ferencz,

200, Kéry Pál 200, Kiss Lajos 200, Lengyel Pál 200, Lányi Kálmán 150, Lövey Pál 200, Nagy Károly 200, Turóczy Gyula 100, Veress Imre 200, Vityi Bertalan 300 frt segélyt kérnek.

A beadott kérvények kivétel nélkül ajánlólag felterjesztetni rendeltetnek.

9. Esperes ur betérjeszti jelentését a ref. segély egylethez beadott kérvények felől, mely szerint: Ó-Apáti, Bere, Dengeleg, Iriny, Kaplony, Ó-pályi, Kis-Majtény, Papos, Parasznya és Vitka adták be indokolt kérvényeiket.

A betérjesztett kérvények kivétel nélkül, pártolólag rendeltetnek felterjesztetni.

10. Olvastatott Esperes ur jelentése, a rendkívüli állam segélyért beadott kérvények tárgyában, mely szerint kérvényt adtak be:

Egyházak közül: Olcsva-Apáti és Papos.

A lélkészek közül: Lengyel Pál, Kéry Pál, Veress Imre és Vityi Bertalan.

A tanítók közül: Takács Ferencz, Tarczi Gyula és Óbis Ferencz.

A beadott kérvények oly megjegyzéssel, hogy Tarczi Gyula dengelegi volt tanító más egyházmegyébe költözvén át, kérvénye ezen egyházmegyéből terjesztendő fel — pártolólag rendeltetnek felterjesztetni.

11. Dienes Balázs n. dobosi lelkész indítványt ad be az iránt, hogy az egyházmegyei közgyűlések, tekintettel az egyházmegye geográfiai fekvésére, méltányossági szempontból is, felváltva Nagy-Károlyban és Máté-Szalkán, esetleg az egyházmegye déli és északi részén fekvő hitközségek valamelyikében tartassanak.

Lövey Pál e. m. tanácsbíró magáévá teszi, s határozati javaslat alakjában terjeszti elő.

Nagy szótöbbséggel elhatároztatik, miszerint jövőben az egyh. megyei közgyűlések felváltva Nagy-Károlyban és Máté-Szalkán tartassanak.

12. Az 1889. év április 10-én tartott egyh. m. közgyűlés 21. sz. a. a közigazgatási pénztár megvizsgálására küldöttséget nevezett ki, mely küldöttség e. m. közgyűlésünkhöz jelentését betérjeszti, mely szerint:

A közigazgatási pénztár bevétele az 1888-ik évben volt 1080 frt 89 kr.

Kiadás 918 frt 49 kr. Tehát pénztári maradvány 162 frt 40 kr.

Tudomásul vétetik s a közigazgatási pénztárnok a szokott feltételek mellett az 1888-ik évi számadás terhe alól felmentetik.

13. Olvastatott a k. jánosi egyházban a megváltozott viszonyok folytán szükségessé vált belhivatalnoki fizetés rendezésével esperesileg megbízott küldöttség jelentése, s ennek kapcsában az ezen tárgyban felvett jegyzőkönyv. Nevezetesen, hogy az eddig érvényben állott belhivatalnoki fizetési kulcs továbbra is érintetlen marad, azon különbséggel, hogy a keresztes életfizetők, minden kereszt helyett az eddig elfogadott s gyakorlatban levő 2 véka vagyis hatvan liter gabonát fizetnek, a más osztályba tartozóknak egyházi adójuk minden változás nélkül maradván.

A mennyiben pedig az 1881-ik évben alapított magtár rendeltetése és céljául az tüzetett ki, hogy ez a belhivatalnokok fizetésének tőke alapjául szolgáljon — és bár ezen rendeltetésének említett magtár már meg is felelhetne — tekintetbe véve azonban, hogy oly nagy minőségű magtári alaptőkének évenkénti kikölcsönöztetése, hogy a kamatok a belhivatalnokok fizetését fedezzék sok alkalmatlansággal és akadályokkal járhatna a küldöttség s egyházi előjáróság a jelen volt egyháztagok egyetértésével azon megállapodásra jött, hogy a törvényes gyakorlatban lévő kulcs szerint az egyháztagjaira birtok aránylag kivetett szemes élet fizetést fele részben az egyház magtárja fogja teljesíteni, az egyháztagjai pedig a rájuk eddigi arányban kirótt belhivatalnoki most már teljesen szemes élet fizetésnek fele részét az egyház magtárába beszolgáltatják, az egyház gondnoka pedig a belhivatalnokoknak összes szemes élet fizetését minden év október elején egy összegben kiszolgáltatja. Ezen megállapodás annyival inkább ajánlható, mert míg egyfelől, annyi magtári tőke melynek kamata a belhivatalnokok szemes élet fizetésének fele részére kívántatik könnyen forgatható úgy más részről az egyháztagjain, különösen a szegényebb osztályon tetemes könnyítés leend.

Egyházmegyei közgyűlésünk teljes megnyugvással veszi tudomásul, a k. jánosi-i belhivatalnokok fizetése rendezésének ezen itt leirt módozatát, s mint olyat, mely a belhivatalnokokra nézve is előnyösebb, az egyház tagjairól pedig a fél egyházi terhet leveszi: egész készséggel és örömmel e-

rősi meg.

Egyszersmind méltó elismerését fejezi ki e. m. közgyűlésünk a k. jánosi-i egyházi előjárásának egyháza iránti hü gondoskodásaért, mely midőn mind azt meg tette, mi egyháza anyagi felvirágoztatására megtehető volt: ugyan akkor az egyház hiveinek terhei könnyítéséről nem csak gondoskodott sőt azt is munkába vette, hogy annak egyházi terhei a közel jövőben egészen megszűnjenek.

14. A paraszniai egyházban, a lelkésznek más egyházba történt megválasztásával a lelkészi hivatal ürességbe jövén: nevezett egyház előjárói, a két hivatalnak u. m. a lelkészének és tanítóinak egyesítését czélozván: ennek végrehajtására Esperes ur felkérte, ki is a mondott helyre küldöttséget nevezett ki, mely küldöttség Esperes urhoz tett jelentésében előadja, hogy a két hivatalnak egy személyben egyesítése nem csak kívánatos, hanem szükséges is, a mennyiben a lelkész és tanítói jövedelmeknek egyesítése után is a felállítandó lelkész-tanítói évi jövedelem nem megy többre mint 470 forint; s a mennyiben a lelkek száma 120, az iskola köteles gyermekek száma 15 nél feljebb nem emelkedik, — így a két hivatalnak terheit egy lelkésztanító könnyen elviselheti: következésképp azon kérelme a paraszniai egyháznak, hogy az ürességbe levő lelkészi állomásra oly lelkészt választhasson, ki a tanítói hivatallal együtt járó templomi és iskolatanítósági köteleseket végezze annyival inkább teljesíthetőnek véleményeztetik a küldöttség által, mert a három példányban kiállított lelkésztanítói díjlevél értéke ugyan az, a mennyi a két belhivatalnok összes díjj leveleiben foglaltatik.

Vége azon kérelme a paraszniai egyháznak, hogy a tanítói beltelket és házat az egyháznak jövedelmeztesse: azon megjegyzéssel véleményezi a küldöttség megengedhetőnek, hogy a tantem továbbra is rendeltetésének megfelelőleg tantermül használtassék, a tanítói lak pedig csak jó erkölcsű tisztességes ref. vallásu családnak, vagy egyházfinak adható ki haszonbérbe vagy szolgálati díjban.

A küldöttség véleménye előadott okok alapján egyh: megyei közgyűlésünk által elfogadtatik, a tanítói hivatal megszüntetésével — mely szinte most ürességben van — a lelkésztanítói állomás a paraszniai ref. egyházban felállittatik, s Esperes ur felkérte, hogy az egyesített két díjj levél tar-

talmára hirdesse ki a lelkész tanítói hivatalra a pályázatot. A három példányban kiállított lelkész-tanítói díj levél pedig pártolólág a Főtiszt. Egyház kerülethez megerősítés végett felterjesztetik.

15. A közalapi segély kérvények tárgyalásánál azon sajnos tapasztalat merült fel, hogy egyházmegyénknél három egyháza u. m. Bere, Olcsva és Vitka, melyek mindnyájan a közalapi segélyt méltán reménylhatték, az első csekély népessége és anyagi ereje, ez utóbbi kettő pedig az 1888-ik év tavaszán szenvedett árvizkárok miatt — azon ok miatt nem segélyeztettek mert a főtabellán közalapi hátralékuk van kimutatva, holott említett egyházak hitelesen kimutatják, hogy már az 1888-ik év végén, nem csak az 1887-iki de az 1888-ik évi közalapi tartozásukat is kifizették, csupán a vitkai egyháznak volt az 1888-iki folyó éviből 4 frt 80 kr. tartozása. Ezen befizetett közalapi járulékait a nevezett egyháznak Esperes ur annak idejében az illető helyen el is számolta. Hogy tehát ily tévedések többé ne történjenek: javaslatba hozatott, hogy a Főtiszt. Egyházkerület egy felirati kérvényben kerestessék meg, hogy a köz alapi végrehajtó bizottságot figyelmeztesse, hogy szegény s nagy károkat szenvedett egyházaink kárára többé ily tévedések ne ismétlődjenek.

Egyház m: közgyűlésünk egész sajnálattal értesül említett egyházainknak a közalapi bizottság részéről történt mellőztetéséről — s miután, Esperes ur elő szóval is nyilvánítja, hogy említett egyházak már az 1888-év végével nem csak az 1887. hanem az azon évi közalapi tartozásaikat is, — a vitkai egyházon kívül, mely mint egy 5 frtnyi tartozásban volt az 1888-ik évi közalapi járulékaiból — kifizették és így már a folyó márczius 21-én tartott egyetemes konvent ülései előtt jóval a befizetett tartozások elkönnyvelhetők is voltak: egyházmegyei közgyűlésünk határozatilag kimondja, hogy e tárgyban a Főtiszt. Egyh. kerülethez kérvény intéztessék s a kérvény szerkesztésével az e. m. jegyzői-hivatal megbíztatik.

16. Az 1889-év ápril 10-én tartott e. m. gyűlésre a gyámintézeti szabályok módosítása illetőleg ujja alakítása tárgyában beadott indítványt nevezett e. m. gyűlés tárgyalás végett jelen gyűlésre tűzvé ki — miután említett indítvány indokaival együtt jegyzőkönyvileg nyilvánosságra hozatott — felolvasottnak tekintetik, s részletes tárgyalás alá vétetik, s a szabály javaslat következő

módosítással fogadtatik el s tétetik kötelezővé:

Az I szakasz 2. § helyett e következő tétetik:

A rendes lelkészek az intézet pénztárába hivatali jövedelmük pénzértékének I és $\frac{1}{2}$ %-tóját évenként befizetni tartoznak.

Ezen szakasz többi §§-ai, valamint a II. szakasz egészen, módosítás nélkül elfogadtatnak.

A III. szakasz 8. § következőleg módosittatik illetőleg szövegeztetik:

A gyámintézet kormányzása, javai feletti felügyelet az egyházmegyei közgyűlés jog körébe tartozik.

Az ügyvitelt, valamint a pénzkezelést az Esperes felügyelte mellett, a pénztárnok, ellenőr és egy jogtanácsos felelőség mellett eszközlik.

Ugyancsak a 8-ik § II. cikkében, a hol a segélyezendő özvegyek és árvák neveinek az e. m. gyűlésre leendő felterjesztéséről van szó, ezen kifejezés után »az e. megye által megállapított segély összegeket, a pénztárnok a segélyezendőőknek azonnal kifizeti« még e teendő utánna »vagy postán elküldi.«

A IV-ik szakasz 11. §-ban ezen kifejezés: »az egyházmegyei közgyűlés által elfogadhatónak« — kimarad, helyette e szövegeztetik: »államilag óvoda képesnek«.

A 12. § ezen végszavai: »bármely összeg« — kimarad, helyette ezen meghatározó szám tétetik 1000 Ezer forintig.

A 15. §. első kikezdése következő módosítással, illetőleg új szövegezéssel fogadtatik el:

A kölcsöntőkét a pénztárnok, ellenőr s az esperes, a jogi tanácsos meghallgatása mellett az alapszabályok szerint állapítják meg.

Ugyan ezen §-ban ezen kifejezés után »a magán felek pedig a biztosítékul ki jelölt ingatlan érték hiteles bizonyítványát« — ezen kifejezés tétetik: és hitel telekkönyvi kivonatát.

A 16. §. utolsó sorában »telekkönyvi feljegyzés« helyett: »telekkönyvi bekebelezés« tétetik.

Ezen szakasz többi §§-ai változatlanul hagyatnak.

A 25. §. után e következők tétetnek: A hivataluktól bármilyen módon megfosztott lelkészek özvegyeinek és árváinak segélyezéséről esetről esetre az egyházmegyei közgyűlés határoz.

A 26. 27. 28. §§-ok változatlanul maradnak, a 29. §-ban ellenben ezen meghatározás: »E segély osztalék azonban egy öz-

vegy részére 100 frtnál, egy árva részére ötven frtnál, soha és semmi körülmények között kevesebb nem lehet» így módosítatik: E segély osztalék egy özvegy részére 125 frtnál egy árva részére 62 frt 50 krnál kevesebb soha és semmi körülmények között nem lehet.

A 30. § változatlanul marad, a 31. § pedig következőkkel bővítettik: sőt a lelkészi és egyházi illetékek is felhasználandók s a szükséghez képest fel is emelendők.

A gyámintézet jövedelméből s tőkéjéből, az özvegyek és árvák segélyezésén kívül, bármily célra, bármily czimen soha és semmi a legkevesebb összeg sem fordítható.

Ugyan ezen § után egy új § vétetik be, nevezetesen:

Ezek szerint az özvegy és árva gyámintézetnek, egyházmegyei közgyűlésünk által elfogadott s kötelezővé tettett alapszabályai e következők:

A NAGY-KÁROLYI EV. REF. EGYHÁZMEGYE PAPI ÖZVEGY ÉS ÁRVA GYÁMINTÉZETÉNEK ALAPSZABÁLYA.

I. SZAKASZ.

Az intézet alakulása és célja.

1. §. Az intézet az egyházmegyében elhalt rendes lelkészek özvegyei és árvái segélyezésére alakult. Ennél fogva annak az egyházmegyében hivataloskodó mindenik lelkész kötelezett tagja.

2. §. A rendes lelkészek az intézet pénztárába hivatali jövedelmük pénzértékének 1 és $\frac{1}{2}$ %-tóját évenként befizetni tartoznak.

3. §. A lelkészi jövedelmek pénzértékét az illető lelkészek esetleg a presbyteriumok meghallgatásával az egyházmegyei közgyűlés az egyházkerületi szabályzatnak megfelelőleg öt-öt évenként állapítja meg.

4. §. A lelkészi illetékek mindenkor az egyházlátogatás alkalmával fizettetnek. Ha pedig valamelyik lelkész évi illetékét sem az egyház látogatás alkalmával, sem az azt követő e. m. gyűlésig a pénztárba be nem fizetné: ha az ily lelkész állam vagy közalapi segélyben részesül, illeték tartozása valamint annak esedékes kamata segély osztalékából fog az Esperes által levonatni — ellen esetben lelkészi jövedelméből fog az Esperes rendeletére a gondnok által vissza tartatni, s a következő egyház látogatás alkalmá-

val a küldöttségnek át fizettetni.

5. §. A kegyeleti évben az illetéket a jövedelmet élvezők jövedelmük arányában fizetik.

6. §. A befizetett lelkészi illetékek, soha és semmi esetben vissza nem adatnak.

II. SZAKASZ.

Az intézet vagyonáról.

7. §. Az intézet vagyonát képezik:

- a) A meglévő tőkepénzek.
- b) Kegyes alapítványok, hagyományok és adományok.
- c) Az országos egyházi közalapból tőkeképzésre adandó összegek, a báró Baldácsi alapítványból adandó osztalék.
- d) Az egyes egyházakban a három nagy ünnepek másod napja reggelén e célra gyűlt persely pénzek, nem különben az egyesek pénz s másnemű adományaiból évenként gyűlendő összegek.
- e) A segéd lelkészek által egyszersmindenkorra fizetendő 2 frt.
- f) A csonka és kegyeleti év jövedelme, az egyházmegye által meghatározott arányban, ott hol a lelkész-özvegy és árva hátra hagyása nélkül hal el.
- g) Az évenként tőkésítendő kamatok.
- h) A segélyre fordítható jövedelmekből fenn maradó összegek.

III. SZAKASZ.

Az intézet kormányzása.

8. §. A gyámintézet kormányzása, javai feletti felügyelet az egyházmegyei közgyűlés jogkörébe tartozik.

Az ügyvitelt valamint a pénzkezelést, az Esperes felügyelete mellett, a pénztárnok, ellenőr és egy jogtanácsos felelőség mellett eszközlik.

I. E szerint az e. megyei közgyűlés felügyel és intézkedik:

- a) Hogy az intézet vagyona, tőkepénze az alapszabályban előírt módon kezeltessék és gyümölcsözzék.
- b) Hogy a kamatok s lelkészi illetékek, melyek az egyház látogatás végeztével a látogató küldöttség, vagy az Esperes által

a pénztárba azonnal beadandók — évenként rendszeresen befizettesse-
nek.

c) A tőkék kölcsön adása s elhelyezésében végérvényesen
határoz.

d) Az esedékes kamatok, lelkészi illetékek behajtása s a ve-
szélyeztetett tőke tartozások ügyében intézkedik.

e) A pénztárnok kimutatása alapján a segélyezendőket nyil-
ván tartja, az özvegyek és árvák segély osztalékát évenként meg-
határozza.

f) A pénztárnok számadását évenként megvizsgálja s elbirál-
ja s a találtakhoz képest a pénztárnokot felmenti vagy elmarasz-
talja s a számadását egész terjedelmében jegyzőkönyvébe vezetteti.

g) Gondoskodik, hogy az intézet iránt, a részvét, buzgóság,
áldozatkészség minél szélesebb körben felébresztessék s ápolassék.

h) A tetemesebb áldozattevők s elhunyt kegyes hagyomá-
nyozók neveit jegyzőkönyvben megörökíti.

II. A pénztárnok tisztjei:

Az intézet tulajdonát képező okmányokat, kölcsön kötvénye-
ket, értékpapirokat leltár mellett átveszi s a nála tartott levél-
tárban megőrzi.

A pénztárba befolyó pénzeket nyugta s ellennyugta mellett
átveszi, s a szabályokban előírt módon kezeli s az illetékeiket
pontosan nem fizető lelkészek neveit a tavaszi egyházmegyei gyű-
lésre mindég beterjeszti s a kamatokkal hátralékban lévő adósok-
nak a tőkét felmondja, s nem fizetés esetén a felmondás után 8
nappal kötvényeiket beperesítés végett az e. megye ügyvédjéhez
átvételi elismervény mellett átteszi s az ily esetről egyszersmind
az esperest is értesíti.

A befizetett tőkepénzeket s tőkesítendő jövedelmeket az a-
lábbi szakaszban előírt módon gyümölcsöztetés végett elhelyezi.

A segélyezendő özvegyek és árvák nevét, számát a tavaszi
e. megyei gyűlésre évenként felterjeszti, az egyházmegye által
megállapított segély összegeket az esperes utalványára a segélye-
zendőknek azonnal kifizeti vagy postán elküldi.

Az intézet vagyoni állását évi forgalmát részletekre összesít-
ve feltüntető számadását évenként a tavaszi egyházmegyei gyűlés
előtt három héttel az Espereshez beterjeszti, ki azt küldöttségileg
megvizsgáltatja, s a küldöttség véleménye kíséretében a tavaszi
e. megyei gyűlésre felülvizsgálat s elbírálás végett felterjeszti.

A számadásban név és összeg szerint ki kell mutatni az elhelyezett tőkéket, hátralékos és befizetett kamatokat, lelkészi illetékeket, s minden az intézeti pénztár részére történt bevételeket, és kiadásokat s e célból a számadáshoz a törzskönyv és pénztárnoki kettős napló mindég csatolandó.

A pénztárnoknak évenként tisztelet díj 30 frt, iroda s posta átalány czimen 10 frt, összesen 40 forint adatik.

A pénztárnok a kezelése alatti vagyonért, valamint a kezelés körül elkövetett mulasztása s szabálytalan eljárása folytán felmerült károkért felelősséggel s vagyoni kártérítéssel tartozik.

IV. SZAKASZ.

Az intézeti tőkék elhelyezéséről.

9. §. A tőkék gyümölcsozós végett elhelyeztetnek első sorban kebelbeli lelkészek és egyházak, másod sorban magán felek s végre az e. m. közgyűlés által megjelölt pénz intézeteknél.

10. §. A kölcsön adásoknál a kebelbeli rendes lelkészek minden mások felett, az egyházak a magánosok felett elsőbbséggel bírnak.

11. §. Kölcsönök adatnak, személyes hitelre, ingatlan birtokra s államilag óvadék képesnek ítélt érték papirokra.

12. §. Személyes hitelre csak a kebelbeli lelkészeknek és egyházaknak adatik kölcsön és pedig lelkésznek két elfogadható kezes mellett száz forint, az egyházaknak az összes presbyterium kezessége mellett ezer forintig.

13. §. Ingatlan birtokra telekkönyvi feljegyzés mellett, tehermentes birtok értékének felényi összege adatik kölcsön, nem különben a kézizálogként letett érték papirokra és értéktárgyakra is csak a folyó érték fele kölcsönöztetik.

14. §. Kölcsönök csak az egyházmegye által szövegezett kötvényekre adatnak, a melyben a kölcsön adott tőke ezen értékben lesz vissza fizetendő.

15. §. A kölcsönöket a pénztárnok, ellenőr s az esperes a jogi tanácsos meghallgatása mellett az alapszabályok szerint állapítják meg.

A ki tehát az intézettől kölcsönt akar nyerni, ebbeli szándékát az esperesnél bejelenti és pedig az egyházak mellékelni tartoznak a kölcsönkérést elhatározó egyháztanács végzés hiteles má-

solatát, a magán felek pedig a biztosítékul ki jelölt ingatlan hiteles érték bizonyítványát és hitelkönyvi kivonatát, az esperes e kérvényeket és okmányokat a pénztárnokhoz átteszi s a pénztárnok a kért összegeket a szabályszerűen felszerelt s kiállított kötvényekre kiadja s azt az esperesnek bejelenti.

16. §. Egyházaknak csak az egész presbyterium által alá irt s egyházi pecséttel megerősített kötvényre, magán feleknek a kölcsönözendő összeg telekkönyvi bekebelezése után adatik ki a kért kölcsön.

17. §. A kamat láb a kebelbeli lelkészeknek 6⁰/₀, egyházak és magánfelekre nézve 8⁰/₀-tóliban állapittatik meg.

18. §. A kölcsön kötvényeket a pénztárnok állitván ki: munkadíj czimén minden száz frt kölcsön után $\frac{1}{2}$ ⁰/₀-tölt fizetnek a kölcsönt vevő felek a pénztárnoknak..

19. §. A kamatok lelkészek és egyházak által az egyház látogatás alkalmával, magánfelek által felerészben a kötvény kiállítása idején, felerészben pedig ahhoz 6 hó múlva mindég előre fizettetnek.

20. §. Mind azon adósoknál a hol a tőkék teljes biztonságban vannak, s a kamatok pontosan fizettetnek, a tőkék a kötvény lejárta után is meghagyatnak, ellenben a hol a kamatok rendesen nem fizettetnek, vagy a biztonság megszűnik: ott a tőke azonnal felmondatik s szóper utján bevétetik.

21. §. Az elhalt lelkészeknél elhelyezett pénzek, még a kegyeleti évben az örökösökön bevétetnek.

22. §. Az intézetet felsőbb egyházi s polgári hatóságokkal szemben az esperes képviseli.

23. §. Az esperes a pénztárt s pénztári ügyvitelt tetszése szerinti időben megtekinti.

V. SZAKASZ.

Az özvegyek és árvák segélyezéséről.

24. §. A segélyezendő özvegyek és árvák nyilvántartása végett, az esperes vagy megbizottja, a hivatalos leltározás alkalmával az elhalt lelkész özvegyének és árváinak nevét, az árvák életkorát jegyzékbe veszi, megőrzés és használat végett a pénztárnokhoz átteszi. Ha pedig a leltározás alkalmával az árvák születési bizonylata megszerezhető nem volna: a hiányzó keresztelési

bizonyítványokat az esperes hivatalos uton beszerzi s pénztárnokhoz megküldi.

25. §. Segélyben csak a halálok perczeig hivataloskodó rendes lelkészek, s a hivataloktól netalán önhibájuk nélkül megfosztott egyházmegyei lelkészek özvegyei és árvagyermekai részesülnek.

A hivataloktól bármi okon megfosztott lelkészek özvegyeinek és árváinak segélyezéséről esetről esetre az egyházmegyei közgyűlés határoz.

26. §. A segélyezés a kegyeleti évet bevégző György napjával az az ápril 24-dikével veszi kezdetét, ugyan azért a segély összegek ezen napon mindég folyóvá teendők.

27. §. Segélyben részesül az özvegy míg férje nevét viseli, a fiuk 24 éves korukig, ha ugyan előbb állásukhoz mért kereset módhoz nem jutnak. A leány gyermekek férjhez menetelekig; testi vagy lelki nyomorék kereset képtelen árvák halálokig segélyezendők.

28. §. Az özvegyek és leány gyermekek férjhez menetel esetén, férjhez menetelük évében még segélyeztetnek.

29. §. A segélyre fordítandó összeg az özvegyek és árvák között, a családtagok számaránya szerint aként osztatik fel, hogy egy egy özvegy két, egy egy árva egy részt nyerjen. E segély osztalék azonban egy özvegy részére 125 forintnál, egy árva részére 62 frt 50 krnál, soha és semmi körülmények között kevesebb nem lehet.

30. §. A teljes árvaságra jutott gyermekek, saját segély jutalékukon kívül az özvegyi részt is huzzák. Ha azonban egy családban csak egy teljes árvaságra jutott gyermek marad: az csak az árvák jutalékának kétszeresét kapja.

31. §. A segélyezésre első sorban a kamatok $\frac{4}{5}$ s a lelkészi illetékek fordítandók, szükség esetén azonban a 7. § megnevezett összes folyó jövedelmek sőt a lelkészi és egyházi illetékek is felhasználandók s a szükséghez képest fel is emelendők.

32. §. A gyámintézet jövedelméből s tőkéjéből az özvegyek és árvák segélyezésén kívül bár mily célra, bár mily czimen soha a legkevesebb összeg sem fordítható.

33. §. A segélyre jogosult özvegyek és árvák, özvegy állapotukat, illetve életben létüket igazolni tartoznak. Ugyan azért mindenik özvegy és árva-özvegy állapotát, s életben létét igazoló

bizonyítványát — a mit saját egyháza lelkésze bélyegtelen iven díjjalanul tartozik kiállítani — a tavaszi egyházmegyei gyűlés előtt egy hónappal az intézet pénztárnokához minden évben beterjeszti.

34. §. Az egyházmegyei gyűlés által megállapított, s esperesileg utalványozott segély jutalékot, a pénztárnok a segélyezendők nyugtájára mindég ápril 24-én fizeti ki.

35. §. Az alapszabály a gyámolítandók hátrányára soha és semmi körülmények között nem módosítandó.

36. §. Ha valamelyik segélyezett jutalékát egy év lefolyása alatt fel nem venné, az részére pénztárilag fog kezeltetni s gyümölcsöztetni, a kamat 2⁰/₀ azonban kezelési költségre levonatik.

37. §. Ha a gyámintézet az egyházmegyében bár mi okon feloszlanék vagy megszűnnék: az intézet pénzeinek vagy tőkéinek hova fordítása felett az egyházmegyei közgyűlés határozand.

38. §. Ezen szabályok az e. megyei közgyűlés megerősítése után azonnal hatályba lépnek, s az e. megye jegyzőkönyvében minden lelkész és egyház részére megküldetnek.

Ezekben megállapítván egyházmegyei özvegy és árva gyámintézetünk alapszabályai e. megyei közgyűlésünk által megerősítettnek, s azoknak megtartására az illetők köteleztetnek.

17. Esperes ur a legközelebbi gyűlés j. könyvének 14. számában tett jelentése következtében, a gebei néhai Szilágyi Lajos volt Esperes ur hagyatékáról vezetett számadását közgyűlésünkhöz beterjeszti, kérvén annak megvizsgálását.

A jegyzőkönyv hitelesítésével megbizandó küldöttség utasittatik ennek megvizsgálására, s a jelentés közgyűlésünkhöz annak idejében beterjesztendő.

Esperes ur előterjesztése, néhai Szilágyi Lajos gebei birtok vétel és eladásáról.

1886. szeptember 30-án tartott birói árverésen megvett birtokért besolyt vétel ár, s az ár felosztásáig letéti kamat 3606 frt 64 kr.

Ebből az előnyös tételekre kifizettetett 728 frt 21 kr. marad az e. kerületi és e. megyék követeléseire fedezésére 2878 frt 43 kr.

A 2-ik árverésen 1887. szeptember 21-én az eladott birtok árából, és a vételár felosztásáig a letéti kamatokból 1130 frt 61 kr. Ebből előnyös tételekre 226 frt 79 kr. kifizettetvén, marad

903 frt 82 kr. az e. kerületi és e. megyei követelések fedezésére vagy is az összes birtokért befolyt vételár és letéti kamatokból marad az e. ker. és e. megyei követelések fedezésére 3782 frt 25 kr.

Majd az e. megye részére általa megvásárolt birtok eladásából az eladatlan birtokok haszonbéréből, s az eladott birtok ár után fizetett kamatokból befolyt összegeket mutatván fel következőleg: Ugyan is 1-ször. Eladott egy részletbirtok 1260 frt; Egy másik részlet 570 frtért; Egy harmadik részlet 300 frtért; Egy negyedik részlet 1800 frtért; és az ötödik részlet 700 frt 10 krért összesen 4630 frt 10 kr.

Kamatokban és haszonbérben 418 frt 34 kr. Továbbá 1600 frt 1890. febr. 1 napjáig fizetendő 8⁰/₀ kamata 128 frt. A gebei egyháznál lévő 100 frt kölcsöntőkének 8⁰/₀ kamata 8 frt; összesen 554 frt 34 kr.

Továbbá Szathmáry ügyvéd 95 frt 65 krban felszámított ügyvédi díjjai fedezetére csak 95 frtot tartván magánál azon 300 frtból mit az első árverés alkalmával bánat pénz fejébe a gyámin-tézeti pénztárból felvett. Azonban a bevételi összeggel szemben nem 95 frtot hozván be kiadásba, a mennyi a bevételi összegből fedeztetett, hanem ezen kívül 65 frtot is, a melyet ő nem saját-jából, hanem a hagyatékot illető, de a bevételeknél fel nem sorolt vagyonból fedezvén, a 65 kr. is a bevételekhez számítandó, vagyis összesen 5185 frt 09 kr.

És így az árverésen befolyt vételár fedezeti alapnál mely 3782 frt 25 krt tesz 1402 frt 19 krrel szaporodott a fedezeti összeg.

Ezen 5185 frt 09 kr. összeg azonban csak a következő kiadások levonásával képezi az e. megyei és e. kerületi követelések kielégítési alapját. Ugyan is.

a) Az 1-ső és 2-ik árverésen az e. megye által megvett birtokok előnyös tételű terhei fedezésére fizettetett 534 frt 46 kr.

b) Az e. megye által megvett rész birtok egyen érték adójába 23 frt 14 kr.

c) Esperes ur napdíjja s posta költségei 73 frt 81 kr.

d) Szathmáry József ügyvéd ur napdíjjai és fuvardíjjai 95 frt 65 kr.

e) Vityi Bertalan gy. i. pénztárnok ur, az általa kezelt vételári pénzkezelése körül felmerült fuvar és posta költségei 8 frt

28 kr.

f) Papp Arthur k. i. pénztárnok ur, az általa kezelt s es-
res ur rendeletére elküldött pénzek posta költségeire 68 kr.

g) Kocsár Imre gebei tanitónak, az e. megye által megvá-
sárolt birtokok eladása körüli segédkezése, a bérbe adott birtok
részek felügyeleteért 50 forint, vagy is összesen. 789 frt 02 kr. E
szerint lesz a fedezeti összeg 4396 frt 72 kr., mely összeghez szá-
mitva a gyámintézeti pénztártól az árverés alkalmával »bánom«
pénz és költségekre felkölsönzött 300 frtot, lesz a fedezeti, ille-
tőleg elszámolandó összeg 4696 frt 72 kr.

Ez összegből kifizettetett, az egyházkerület követelésében
1526 frt 82 kr, ennek kamatában 135 frt 97 kr. összeg 1662 frt
79 kr, továbbá a kis majtényi egyháznak 70 frt.

És így összegezve a birtok vásárlás kiadásait a mi fentebb
789 frt 02 krban van kimutatva, az egyház kerület és a kis maj-
tényi egyház követelésében kifizetett összeggel, a minek teljes ösz-
szege 1732 frt 79 kr.

Marad tehát a még ki nem elégített közalapi, gyámintézeti
és közpénztári követelések és kölcsönök fedezésére 2962 frt 28
kr.

Ezen összeg következőleg van elhelyezve.

1. Mikó Ferencz és Papp Miklós gebei lako- soknál az általuk megvett birtok árából 8 ⁰ / ₀ -tőli kamat mellett	1600 frt — kr.
2. Ennek 1890. febr. 2-án esedékes kamata	128 » — »
3. A gebei egyháznál 8 ⁰ / ₀ -tőli tőke	100 » — »
4. Nagy Ferencz körjegyzőnél hátralékos haszonbér	31 » 50 »
5. Bernát István gebei lakosnál	30 » — »
6. Papp Arthur közpénztárnoknál takaré- pénztári betét	803 » 25 »
7. Ugyan csak Papp Arthur közpénztárnok- nál készpénzben	270 » 53 »
	összesen: 2963 frt 28 kr.

Ebből kiadandó:

1. Az org. közalap követelése	830 frt 78 kr.
2. Gyámintézet követelése	542 frt 53 kr.
ennek 1885. ápril 24-1889 szeptember 12-ikig terjedő 8 ⁰ / ₀ -tőli, to- vábbá a gyámintézet pénztárából közigazgatási czélokra 1885 köl-	

csönzött 150 frt, s ennek felkölcsönzés napjától 1889. év szeptember 12-ikig esedékes 8⁰/₀-tőli kamat.

Ugyan csak a gyámintézeti pénztártól a birtok vásárlás alkalmával bánom pénzre és költségekre felkölcsönzött 300 frt és ennek 1889. év szeptember 12-ikig esedékes kamata.

A közpénztári és tűzbiztosítási követelés kielégítésére 913 frt 90 kr.

Megjegyeztetik azonban, hogy a gyámintézetnek fizetendő 1218 frt 60 krból 150 frt s ennek 8⁰/₀ kamata, a mi 1885-től a fent irt napig 48 frtot tesz, vagy is együtt 198 frt, nem a hagyaték elleni követelésben, hanem a közpénztár részére felvett kölcsönbe fizettetvén, a közigazgatási és tűzbiztosítási követelés való 1111 frt 90 kr. erejéig nyert kielégítést.

Továbbá fedezetül szolgál még az egyházmegye részére 21 frtért megvásárolt sivar homok föld, mely eddig elárusitható nem volt.

Végre az első felosztás irataiból, úgy szintén Szathmáry József ügyvéd urnak az első árfelosztás ügyében.

Esperes urhoz intézett számadásából az tűnven ki, hogy nevezett ügyvéd az előnyös tételek fedezésére két ízben felvett 231 frt 14 krból 9 frt 88 krt az előnyös tételek fedezésére nem fordított, sem pedig e 9 frt 88 kr. hova fordításáról számot nem adott, a mennyiben összes ügyvédi költségeit, a mint az általa beterjesztett költség számla bizonyítja, a mely összesen 95 frt 65 krt tüntett ki, a 65 kr. kivételével — azon 95 frtal, mely a gyámintézeti pénztárnok Vityi Bertalan urtól felvett 300 frtból nála maradt fedezve lett: tőle számon kérendő illetve rajta beveendő és mint hagyatéki vagyon a közpénztárba befizetendő.

18. Folyó év ápril 10-én tartott egyházmegyei közgyűlés jegyzőkönyvének 16. számában, a gyámintézetnek a Szilágyi Lajos volt esperes ur hagyatéka elleni követelésének teljes letisztázása érdekében küldöttség neveztetett ki, mely küldöttség munkálatáról vezetett jegyzőkönyvét következőkben terjeszti be közgyűlésünkhöz:

Jegyzőkönyv,

mely felvétellett Berében az 1889. év június hó 27-ik napján a nagykirályi ev. ref. Egyházmegye ugyanazon évi ápril 10-én N. Károlyban tartott közgyűlése 16 jkszámban kinevezett alant irt küldöttség által az özv. árv. gyámintézeti pénztár végleges rende-

zése tárgyában.

Elnöklő esperes fehérvia Lövey Pál küldöttségi tagot mint a n. Szilágyi Lajos örököseinek megbízottját — kinek kérelmére ezen küldöttség kineveztetett, — hogy a fenforgó tárgyban szándékát és kérelmét adja elő.

I. SZÁM.

Lövey Pál tag előterjeszti, miszerint a néhai Szilágyi Lajos volt esperes hivataloskodása idejéből a gyámintézeti pénztár részére tett befizetéseinél még mai napon is oly differentiák forognak fen, a melyeknél fogva az intézet egyes tagjai közül némelyek a pénztári kimutatásnál illetéktelen hátralékokkal vannak megróva, míg ellenben akad olyan is a ki többel tartja magát adósnak mint a mennyi rajta követeltetik. Ezen küldöttség összejövetelének tehát fő feladata az leend, hogy ezen differentiákat kiegyenlítse s a hibás elszámolásokat helyesbitve az egyes tagokat az illetéktelen követelésektől felmentve, a pénztári állást végleg tisztázza. — Minek folytán előadja;

1. Hogy 1866. febr. 28-án néh. Szilágyi Lajos által Biró Károly volt pénztárnoknak át lett adva 1572 frt 35 kr. és pedig készpénzben 83 frt 35 kr. a többi kötvényekben.

Ennek előre bocsajtása után kéri, hogy ezen időtől fogva a számadások az ellennyugtákkal összehasonlittassanak. — Jelesül 1866. évből követelésbe volt téve Dienes Balázs terhére 9 frt, Pócsik Endre terhére 5 frt. Minthogy pedig ezen összeg azon 83 frt 35 kr. összegben melyet készpénzben átadott befoglaltatik, tehát azoknak terhére törültsék s a mennyiben ezeket Biró Károly a pénztárba be is fizette — így ezen 14 frtal a gyámintézet vagyon állományának kimutatása a gyámintézet terhére helyesbítették.

Továbbá ugyancsak 1866. évben Kubinyi Károly által befizetett 9 frtja valamint az 1867. évben befizetett 8 frtja és pedig előbbi összeg a már fentebb említett 83 frt 35 krba, utóbbi 8 frtja pedig a néhai Biró Károly örökösei által az 1887. évben ápril 18-án visszafizetett 372 frt 45 krba van befoglaltva — azonban volt Esperes által azon összesen 17 frtot tevő összeg az 1884. évben követelés folytán ismét befizettetett: tehát ezen 17 frt volt. Esperes hagyatéka javára visszafizettesék a pénztár által, önként értetvén, hogy néhai Biró Károly örököseit e tekintetben semmi sem terheli.

2. Szabó Gusztáv az 1883-ik évben fizetett 16 frtot, azonban ezen összeg a pénztári főkönyvben bevezetve nem lévén s mint-hogy ezen összeget Nt. Asztalos György ur akkori pénztárnok kezelte, tehát megtekintendő a számadása, és a főkönyvvel össze-hasonlítás eredményeként elintézendő.

3. Korány János a felmutatott magánnyugta szerint n. Szilá-gyi Lajos kezéhez lefizetett az 1882-ik évben 12 frtot, — ezen összeg azonban nevezett által a pénztárba be nem fizettetvén, te-hát hagyatéka terhére és Korány János javára beírandó.

4. Segesvári József n. Esperesnek kezéhez az 1877-ik évben fizetett 8 frtot, az 1881-ik évben 4 frtot, összesen 12 frtot — mit nevezett át nem számolván a pénztárnak, így tehát ezen 12 frt is a hagyaték terhére irandó.

5. Ujlaki Gábor az 1877-ik évben szintén nevezett Esperes-nek kezéhez kifizetett 9 frtot, ez pedig a pénztárba befizetve soha nem lévén tehát ez is a hagyatékot terheli, — meg jegyeztették azonban, hogy Ujlaki Gábor javára a főkönyvben az 1883-ik év-ről 12 frt foglaltatik, a mit pedig sem Ujlaki Gábor n. Szilágyi Lajosnak át nem fizetett, sem nevezett akkori pénztárnok Aszta-los György urnak át nem adott — így ezen 12 frt a pénztár ösz-szegéből mint ezt nem illető — törlendő, esetleg ha ez Asztalos pénztárnok által befizetve lett, az esetben az ő részére visszafize-tendő a pénztár által.

6. Kósa Dániel javára a főkönyvbe az 1877-ik évben kifizet-tett 9 frt n. Szilágyi esperes által, minthogy pedig Kósa lelkész ur saját beismerése szerint ő ezen összeget soha nem fizette be nevezett Esperes urnak, a főkönyv javára 9 frt túlfizetés benfoglal-tatik, tehát ezen összeg kizárólag fizető Esperest illetvén, így ezen összeg az ő hagyatéka javára irandó.

7. Lányi Kálmán fizetett n. Szilágyi Lajos kezéhez az 1880. és 81-ik években 4 — 4 frtot összesen 8 frtot, ezen összeget pénzt feivevő a pénztárba be nem fizetvén tehát ezen 8 frt hagyatéka terhére irandó; — továbbá az 1883-ik évben n. Szilágyi Lajos az illető évi ellennyugtával a Lányi Kálmán javára a pénztárba 4 frtot befizetett — ez azonban a főkönyvbe be nem vezetettvén, ak-kori pénztárnok Nt. Asztalos ur pénztári főkönyvének összehason-lításából származandó eredmény szerint helyesbitendő.

8. Dienes Balázs 1870-ik évben n. Szilágyi Lajos kezéhez fizetett 8 frtot, ez a pénztárba be nem fizettetett s így terheli a

hagyatékot — továbbá Dienes Balázs az 1871-ik évben részint a n. Biró Károly nyugtája, részint pedig Szilágyi Lajos ellennyugtája szerint a pénztárba összesen 16 frtot befizetett, a főkönyv szerint azonban ebből csak 8 frt lett befizetve az 1871-ik évre s így a be nem fizetett 8 frt az örökösök terhéül mutatkozik.

9. Vityi Bertalan az 1877-ik évben általa n. Szilágyi Lajos kezéhez fizetett 8 frt a pénztárba n. Biró Károly kezéhez ez év deczember havában beadatott, 1879-ik évben ugyancsak ezen összeg Szilágyi Lajos által a pénztárba befizettetett, pedig ezen 8 frtot Vityi Bertalan Szilágyi Lajos kezéhez ismételtlen soha nem fizette, — a pénztárba kétszer befizetett 8 — 8 frtból Biró Károly csupán csak 8 frtot vett be számadásába, s így az el nem számolt 8 frt a Szilágyi hagyatéka javára és n. Biró Károly hagyatéka terhére számítandónak mutatkozik.

10. Csigi Ferencz az 1880-ik évi ellennyugta szerint helyette n. Szilágyi Lajos befizetett a pénztárba 8 frtot, azonban ezt n. Esperesnek a kezéhez soha nem fizette be ennél fogva a hagyaték javára Csigi Ferencz által befizetendő.

11. Nagy Károly lelkész az 1883-ik évről szóló ellennyugta szerint n. Szilágyi Lajos útján befizetett 8 frtot, az 1884-ik évben ugyancsak a Szilágyi Lajos ellennyugtája szerint 16 frtot vagyis összesen 24 frtot; — ez összegből Nagy Károly lelkész a Szilágyi Lajos kezéhez a felmutatott nyugta szerint csak 16 frtot fizetett be s így a fenmaradt 8 frt a Szilágyi féle hagyaték javára számolandó megjegyeztetik, hogy ezen 8 frt a főkönyvben a pénztár állományába be nem számoltatván — e 8 frt fizetés miben állása és a Nt. Asztalos ur számadása és a főkönyv összehasonlításából a folyó eredményként számolandó el.

12. Tukacs Lajos az 1884-ik évben a Szilágyi Lajos ellen nyugtája szerint a pénztárba befizetett 4 frtot, a főkönyvbe ezen összeg bevezetve nem lévén; — miben állása a Nt. Asztalos ur számadása főkönyvének összehasonlítása után bírálandó el.

13. Kovács Zsigmond lelkész öt évről fizetett 20 frtot, kellett volna pedig haláláig három évről 12 frtot fizetnie — s így a fölös 8 frt fizetés az 1880-ik évi október havában tartott gyűlés megfelelő határozata értelmében a gyámintézet pénztárából visszafizetendő.

14. Papp Lajos volt szaniszlói lakos javára n. Szilágyi Lajos befizetett a gyámpénztárba az 1879. 80. 81. és 82-ik évekről

összesen 28 frtot, ebből tényleg befizetett 1880. n. Papp Lajos 8 frt, özvegye pedig a 1882-ik évben 4 frtot vagyis összesen 12 frtot — így tehát a felesleg befizetett 16 frtot kéri előterjesztő a n. Szilágyi Lajos mint tényleges befizető részére visszautaltatni, annál is inkább, mert Papp Lajos s neje a gy. intézeti alapszabályok értelmében ezen 16 frtot nem volt köteles befizetni.

15. Lövey Pál az 1881-ik évben lefizetett a n. Szilágyi Lajos ellennyugtájára 12 frtot azonban ezen összeget Lövey soha n. Szilágyi Lajos kezéhez, be nem fizette, tehát ez összeg a főkönyvben a Lövey terhére és a hagyaték javára irandó.

Ezen a mult junius hó 27-én félbeszakított tárgyalás Csoma-közön alatt irt napon Nt. Esperes elnöklete alatt ismét összegyűlt küldöttségi tagok jelenlétében folytatván, először is a multkori tárgyalási jegyzőkönyv, 2, 7, 11, 12-ik pontjaiban foglalt kérdésekre nézve, melyekben Asztalos György ur pénztárnoksága alatt befolyt összegekben az akkor jelen nem volt számadása ideiglenes pénztárnok urnak nyujthatott volna teljes felvilágosítást, most az összehasonlítás által a beküldött 3 évi számadásból kitűnt, hogy a nevezett pontokban kifejezett kétség teljesen eloszlattatott, s a hiányzónak látszó összegek Nt. Asztalos György ur által a pénztárba beszolgáltatottak.

16. Néhai Szilágyi Gábor tőketartozása kamatfizetéseire nézve a pénztárnoki ellennyugták s a megvizsgált s jogerejüvé vált számadások összehasonlításából kitűnően miszerint néhai Szilágyi Gábor az 1889. február 7-ig terjedő időre 2 frt 20 kr. tulfizetést teljesített, e fölös fizetés tőketartozása után az 1889. február 7-től a mai napig járó kamattartozása törlesztésére számoltatott s így nevezettnek kamattartozása, — a mennyiben örökösei által a tőketartozás a mai napon a pénztárba befizettetett — a mai napig összesen 3 frt 40 krt tesz.

17. Néhai Szilágyi Lajos 210 frt tőke tartozása után halála napjaig 25 frt 20 kr. kamathátralék követelés van az 1886-ik évi áprilisi egyházmegyei gyűlés 39-ik sz. alatt 592 frt 35 kr. gyámintézeti tartozásba beszámítva; azonban minthogy nevezettnek halála napjaig tényleg csak 18 frt 90 kr. kamathátraléka állott fen, így a hagyaték terhére megállapított követelés e szerint helyesbitendő; — mert azon 12 frt 60 kr. melyet 1867-ik évben fizetett, a kimutatásban nem foglaltatik.

18. Ujlaki Gábor 1882-ik évi kamatfizetését 6 frtot néhai Szi-

lági Lajos be nem szolgáltatván ez a hagyaték terhére és Ujlaki Gábor javára irandó.

19. Az 1877-ik évi április 10-én N-Károlyban kiállított nyugta szerint néhai Biró Károly pénztárnok Szilági Lajos esperestől a gyámintézeti pénztár részére 133 frt 16 krt vett által, azonban minthogy az ugyanazon évi számadása szerint ez összeggel szemben csak 123 frt 16 krt számolt be, az el nem számolt 10 frt néhai Biró Károly örököseit terheli; — s a Szilági hagyaték javára számolandó.

20. Buzás Lajos érendrédi lelkész 1882-ik évben 100 frt tőketartozása kamatát 6 frtot néhai Biró Károly pénztárnoknak az általa felmutatott postavevény igazolása szerint befizette, mennyiben pedig ez összeg nevezett pénztárnok által pénztárba be nem szolgáltatott, a gyámintézeti pénztár részére néhai Biró Károly örökösei által visszafizetendő.

21. Mező Károly 1865. szept. 30-án kelt 50 frtról kiállított adósságos kötvénye után fizetett kamatokat 1866-ban 68, 69, 70, 71, 73 és 76-ik években évenként 3 — 3 frtot, összesen 21 frtot, s így kamathátraléka 1889. szept. 29-ig tesz 59 frtot.

22. Néhai Szilági Lajos hagyatéka terhére az 1886-ik év ápril. 15-én tartott egyházmegyei gyűlés 39. sz. jkönyvében 592 frt 35 kr. követelés van kimutatva; azonban minthogy ez összegbe a megyesi és gebei egyházak által az 1885-iki egyházlátogatás alkalmával telekszám szerint fizetett fél kros járulék az említett gyűlés alkalmával beszámítható nem volt, a mennyiben az említett két egyház által teljesített fizetés csakis az 1886-ik évi okt. 25-én tartott e. megyei gyűlés 12. sz. határozatában lett hiteltérdemlőleg igazolva, a mi a két egyház részéről 7 frt 46 krt tesz, — továbbá ugyancsak az 1885-iki egyházlátogatás alkalmával paposi lelkész Kéri Pál által néhai Szilági esperes kezéhez befizetett 4 frt lelkészi illeték az 592 frt 35 kr. gyámintézeti követelésbe be nem számíttatott, a mi pedig hagyatékot terheli, — így a gyámintézetnek a Szilági féle hagyaték elleni követelése az 1885-ik év ápril. 24-ik napján nem 592 frt 35 kr-át, hanem 603 frt 81 krt tett.

23. Az 1878-ik évben Reök Pál ur a gyámintézet részére néhai Szilági Lajos kezébe 2 frtot fizetett, de ez összeg néhai Szilági által be nem szolgáltatván, a hagyatékot terheli.

24. Elek Dániel jármi-i lelkész 1877-ik évben lelkészi illetéket

1 frtot, ugyancsak Elek Dániel 1877-ik évben 50 frt tőkeadósság kamatát 6 frt 72 krárt Szilágyi Lajos kezeihez befizetvén, a mely nevezett által a pénztárba be nem szolgáltatván hagyatékot terhel. — Ugyancsak néhai Szilágyi Lajos az 1883-ik évi egyházlátogatás alkalmával begyűlt fél krajczárokból 3 frt 26 krárt, az 1879. évi egyházlátogatás alkalmával begyűlt fél krajczárokból pedig 19 frt 4 krárt szintén be nem szolgáltatott, hagyaték terhére irandó.

25. A törvényi egyház az 1882-ik évben az egyház által fizetni tartozott fél kros illeték törlesztésére az azon évi egyházlátogatási tabella szerint 1 frt fizetett, holott pedig a fenálló törvény szerint 6 frtot tartozott volna fizetni, a hátralékban maradt 5 frt a gyámintézet részére behajtandó az egyházon.

26. Lövey Pál olcsvai lelkész 1883-ban néhai Szilágyi Lajos kezéhez fizetett 7 frtot, mit a pénztárba be nem szolgáltatván, hagyatéka terhére irandó.

27. Néhai Szilágyi Lajos 1884-ben Lövey Pál olcsvai lelkészért kamattartozásba fizetett 7 frtot, a mit Lövey Pál Szilágyinak kezéhez nem fizetett, hagyaték javára számolandó.

28. Néhai Szilágyi Lajos lelkészi illeték czimen a gyámintézeti pénztárba befizetett összesen 122 frtot; be kellett pedig neki halála napjáig fizetni 60 frtot, s így a túlfizetett 62 frt az 1880. októberi gyűlés határozata értelmében örököseinek vissza fizetendő lenne, de a mennyiben a gyámintézet követelése a Szilágyi hagyaték ellen oly magas összeg, hogy a hagyaték erejét nemcsak kimeríti, de felül is haladja, e 62 frt a gyámintézet kielégítésére fordítandó.

A fentebbi pontok körül a synonym tételeket csoportosítva következő eredmény tűnik ki I. A Szilágyi terhére az 1884-ik év decz. 31 napjáig a 3, 4, 5, 7, 8, 18, 23, 24, 26 tételszámok alatt összesen 94 frt 2 kr. azaz kilenczvennégy forint két krajczárnyi összeg mutatkozik; az 1, 6, 9, 10, 14, 15, 19, 27, 11, 28 tétel számok alatt pedig a Szilágyi hagyaték javára összesen 157 frt százötvenhét forint mutatkozik, s így már összehasonlítva a Szilágyi féle hagyaték tartozási s követelési állapotát, a Szilágyi féle hagyatéknak a gyámintézeti pénztár ellenében az 1884-ik év decz. 31-ig terjedő időkről 62 frt 98 kr. követelése állapitható meg.

Néhai Biró Károly volt gyámintézeti pénztárnok a 8, 9, 19, 20-ik tétel számok alatt részint néhai Szilágyi Lajos ellen nyug-

tái, részint pedig magán adósoktól összesen 32 frtot vett be a gyámpénztárt illető pénzekből, a melyeket a megfelelő évi számadásaiba be nem vezetett, így ezen 32 frtnak a gyámintézeti pénztárba beszolgáltatása többször említett volt pénztárnok örököseit terheli.

E szerint már a gyámintézetnek a Szilágyi féle hagyaték ellen az 1886. év ápril. 15-iki e. m. gyűlés jkönyve 39. számában 592 frt 35 krban megállapított, de a jelen jkönyv 22-ik számában 603 frt 81 kr-ra helyesbitett követelési összege a fentebb említett, s a hagyaték javára irandó 62 frt 98 kr. és a 17-ik sz. alatt említett s a hagyaték ellen illetéktelenül követelésbe tett 6 frt 30 kr. kamat, s így összesen 69 frt 28 kr. levonandó lévén a valódi követelési összeg e czimen 534 frt 53 krban állapittatik meg, mely az 1885-ik év ápril. 24-től terjedő kamataival együtt a hagyaték által fizetendő lészen.

Kelt Csomaköz, 1889. szeptember hó 12-én tartott küldött-ségi ülésből.

Segesvári József esperes, Vityi Bertalan, Ujlaki Gábor, Uray József, Szathmáry József, Lövey Pál.

Helyeslőleg tudomásul vétetik azon észrevétellel, hogy miután Csigi Ferencz lelkész ur jelen gyűlésen nyugtával igazolta, hogy a 10. sz. a. terhére irt 8 frtot Szilágyi Lajos volt esperesnek befizette volt, terhéről levétetik s a Szilágyi Lajos féle hagyaték terhére iratik. E szerint a gyámintézet helyesbitett követelése a Szilágyi féle hagyaték ellen lesz 542 frt 53 kr.

A börvényi egyház pedig 25-ik pont értelmében a hátralékban maradt 5 forintot, a gyámintézet részére befizetni tartozik.

19. Olvastatott az ér-körtvélyesi egyház kérvénye, melyben Szathmári László volt ottani és most újból oda elválasztott tani-tó bekebelezését és a választás megerősítését kéri.

A kérelemnek hely adatván, a bekebelezés és megerősítés elrendeltetik.

20. Olvastatott Pataki Sándor ér-körtvélyesi segéd lelkész kérvénye, melyben magát egyházmegyénkbe bekebeleztetni kéri.

Pataki Sándor felmutatott bizonyítványai rendben talál-tatván; egyházmegyénkbe bekebeleztetik.

21. Olvastatott a dengelegi egyház kérvénye, a még 1852-ben

debreczeni fő iskola átalakítására tett 88 forintos alapítványának elengedése illetve törlése iránt.

Tekintettel a dengelegi egyháznak lényegesen megváltozott viszonyaira és elszegényedésére, kérvénye pártolólág rendeltetik illetékes helyre felterjesztetni.

22. Olvastatott a gencsi ref. egyháznak kérvénye, melyben nevezett egyháztanács azt adja elő, hogy fényi lakos Brém Mátyás az egyháznak Csomai Dénestől árverésen megvásárlott részbirtokát átadta, de mivel oly apró parcellákból állott, hogy kisterjedelme miatt használni nem lehetett: ugyan azért az e birtok testhez tartozó de más tulajdonát képező kis terjedelmű földeket az egyház oly czélból vásárolta meg, hogy így a Brém Mátyás adománya használható vagy elárusítható legyen, a mint az egyház a külső illetékeket utólagos jóváhagyás reményében el is adá. A belsőség azonban mind ez ideig volt birtokosának Csomai Dénesnek haszon élvezetében van, úgy hogy az egyház ezen ingatlannak csak terheit viseli. Kéri azért mind a már eddig eladott földekre az utólagos jóvá hagyást, mind pedig az ezután eladandó ingatlanra egyházmegyei közgyűlésünk helyben hagyását.

Ezen ügy érdemlegesen csak akkor tárgyalható, midőn a szóban lévő belsőségre nézve a vásárló féllel az egyezés megkötetik.

Mire nézve mind a már eladott külsőségre, mind az ezután eladni szándékolt belsőségre nézve az eladási engedély felett e. m. közgyűlésünk csak akkor határozhat, ha az annak idejében az e tárgyban kinevezendő küldöttség véleménye e. m. közgyűlésünk elé terjesztetik.

23. Olvastatott özv. Roncsik Sándorné folyamodása, hogy férjének tőkekamat tartozásaiba a törvényes követelésnél többet fizetett be a gyámintézet pénztára javára: kéri azért a felülfizetett összegnek részére a gyámintézet péztárából való kiutaltványozását.

A gyámintézeti pénztárnok utasítatik özv. Roncsik Sándorné tulfizetésének visszatérítésére, azon esétben ha a tulfizetés csakugyan a gyámintézet pénztárába folyt volna be — ellen esetben pedig kérvényezőnek a tul fizetést ott kell keresnie és követelnie, a hova azt valósággal fizette.

24. A gyámintézeti szabályok értelmében a jogitanácsosi állomás felállítandó lévén:

Földváry Sándor e. m. tanácsbíró ur egyhangulag gy.

i. jogitanácsosnak elválasztatik.

25. Olvastatott gebei lelkész Szabó Menyhért folyamodása, melyben azt kérelmezi, hogy első évi lelkész jövedelmének két harmad része 300 forint a gyámintézet javára lévén általa fizetendő, lelkészi fizetésének egy harmada az az 150 forint évi fentartására nem volt elégséges. Most tehát azt kérelmezi, hogy tekintettel nehéz anyagi viszonyaira és azon körülményre, hogy ezen csekély jövedelmének is nagy része a lelkészlak és udvar rendbe hozására fordított volt, mely neki az egyház által mind ez ideig meg nem térítettett, a gyámintézet részére fizetendő 300 frtból 100 forint engedjék el.

Folyamodó lelkész kérelme azon okon mert az első évi lelkészi jövedelmének egyharmada 150 frt mint az általa hitelesen kimuttatott, oly csekély, hogy legszerényebb életmód mellett is évi fentartására nem elégséges — hely adatik s javára a gyámintézetet illető 300 frtból száz forint elengedtetik — így a gyámintézet pénztárába általa kétszáz forint fizetendő.

26. Olvastatott mérki lakos özv. Vajda Gáborné, sz. Makai Erzsébet kérvénye, melyben mint néhai Mészár Mihály volt mérki lelkész mostoha leánya, ki a megboldogultnak utolsó éveiben háza gondviselője hosszas betegségében ápolója volt — azt kérelmezi, hogy tekintettel néhai mostoha atyjának nehéz körülményeire, jövedelmének csekélységére, hosszasan tartó betegeskedésére, költséges gyógyítására, ebből származott és fennmaradt adóságaira és végre azon körülményre, hogy folyamodó néhai mostohájának gyógykezelésére házának fenntartására saját magából is sokat feláldozott: engedjék meg neki, hogy néhai Mészár Mihálynak a gyámintézeti pénztárnál levő 52 forint ennek egy évi kamata, valamint három évről fizetetlen maradt gyámintézti lelkész illeték tartozása — a kegyeleti év rész jövedelméből törölhesse le.

A gyámintézeti szabályok értelmében, ott hol a lelkész özvegy és árva hátrahagyása nélkül hal el a kegyeleti év rész jövedelme kizárólag csak a gyámintézet pénztárát illetheti: folyamodó kérése nem teljesíthető, hanem köteleztetik, hogy boldogult lelkésznek gy. i. tartozásait a folyamatban lévő darab év jövedelméből, melyhez a mostani őszi vetés jövő évi aratása is tartozik törleszsze le.

27. Olvastatott Asztalos György urnak, mint a gyáminté-

zet választmányi elnökének Esperes urhoz intézett levele melyben sajnálatát fejezi ki, hogy gyűlésünkön gyengélkedése miatt részt nem vehet, hogy megköszönve az egyházmegyének benne helyezett bizalmát — a megváltozott viszonyok s testi erejének hanyatlása miatt a választmány elnökségéről, melyet az egyház megye bizalmából 30 éven keresztül viselt élő szóval is lemondjon.

Egyszersmind midőn Esperes urat felkéri hogy lemondását e. m. közgyűlésünk előtt bejelentse, azon óhajtságának is kifejezést ad, hogy a mennyiben gyámintézetünknek a n. károlyi népbanknál 20 részvénye és bizonyos pénz összege is elhelyezve van: nehogy a négyezer frtot tevő részvény képviselet nélkül maradjon: mondja ki egyh. m. közgyűlésünk határozatilag hogy Nt. Asztalos György ur a gyámintézet részéről a felügyelettel továbbra is megbízatik.

Asztalos György ur lemondása a mennyiben a gyámintézeti szabályok módosításával a gyámintézeti választmányi intézmény megszűnt: tudomásul vétetik, s 30 évi hű munkálódásáért egyházmegyénk részéről méltó elismerés és szives köszönet nyilvánittatik.

A mi azonban azon ohajtását illeti, hogy a n. károlyi népbanknál gyámintézetünknek mint részvény birtokosnak tovább is képviselője legyen — miután a módosított gyámintézeti szabályok értelmében gyámintézetünknek minden másokkal szemben képviselője az Esperes; ezen ohajtásának teljesítése a gyámintézet képviseletével megbízott Esperes urnak intézkedésétől tétetik függővé.

28. Olvastatott ó. apáti-i volt tanító Molnár Sándor nejének Tóth Juliánnának kérvénye, melyben azt adja elő, hogy férje ki az egyházlátogató küldöttség előtt hivataláról lemondott, ugyan akkor hátralékban lévő fizetését felmutatá, kérvén annak a helyi egyháztanács által való megvizsgáltatását, s esperesileg megerősítését, hogy ezen javára kimutatott hátralék szolgálati idejének lejártáig, az az folyó év ápril 24-ikig behajtassék, sⁿ részére kiszolgáltassék.

Az egyháztanács panaszló férje által beterjesztett adósság kimutatást meg nem vizsgálta, hanem annyit tett, hogy a községben megjelent főszolgabíró urat az egyh. előjáróság felkéré, hogy panaszló férjének az egyház egyes hivei ellen lévő követeléseit hajtassa be, — melynek folytán a polgári községi előjáróság oda

utasított, hogy fent nevezett tanító követelése behajtassék, melynek annyi eredménye lett, hogy a követelésnek mintegy 20% beszolgáltatott, a többire nézve pedig az egyházi előjáróság úgy nyilatkozott, hogy miután az egyh. előjáróság a panaszló férje iránti kötelességét megtette: többé az ügy reá nem tartozik.

Az e. előjárósg ezen nyilatkozatát panaszló sérelmesnek találván a Nt. esperesi hivatalhoz folyamodott, honnét az ó-apáti-i egyházi előjáróság oda utasított, hogy a követelésre nézve az e. törvény 206. §-ban jelzett egyik vagy másik mód szerint járjon el.

Fájdalom azonban ezen eljárásnak sem lett eredménye mert panaszló férjének 161 frt követeléséből mind ez ideig csak 18 frt lőn kifizetve, a többi követelés iránt pedig az egyházi előjáróság oda nyilatkozik, hogy a mennyiben panaszos férjének fizetése nem fixum hanem párbér, s ennek hátraléka részint elszegényedett részint elköltözött egyháztagoknál van: az egyház azért felelőséget nem vállalhat.

Ezeknek folytán említett Molnár Sándorné azt kérelmezi, hogy férjének — ki súlyos betegen szenved — 141 forint követeléseért az egyház s ennek előjárósága tétessék felelőssé, mert az e. törvény világos intézkedése szerint a belhivatalnokok fizetésének beszolgáltatása az egyházi előjáróság kötelessége, s azért az felelőséggel tartozik.

Egyházmegyei közgyűlésünk kérelmező panaszából annak jött tudomására, hogy az ó-apáti-i egyház elleni követelése Molnár Sándor volt tanítónak teljesen jogos és méltányos, s a mennyiben az egyházi hatóságnak jogában és kötelességében áll figyelemmel kísérni, hogy az egyház belhivatalnokai miképen teljesítik kötelességüket: úgy ezen felügyeleti joga és kötelessége az egyházak irányában is kell, hogy kiterjesztessék; a mennyiben az egyház és annak belhivatalnokai mint egymással kölcsönösen szerződő felek úgy tekinthetők: egyházi hatóságunk jogköréhez tartozik felügyelni, hogy mind kétfél egymás iránti kötelességét teljesítse; a mennyiben továbbá az ó-apáti-i egyháznak azon kifogása, hogy náluk a belhivatalnokok fizetése nem fixum hanem csak párbér figyelembe nem vehető, mert a fixum és párbér fizetés egymástól csak annyiban különbözik, hogy ez utóbbi az egyháztagjai számának nevedése vagy apadása folytán hullámnak van kitéve, de a belhivatalnokok iránti fizetés

kötelezettségére semmi befolyással nem bir: Molnár Sándor volt tanító fizetésének évről évre fenn maradt hátraléka az egyházi előjáróság mulasztásának tulajdonítandó, annyival is inkább mert az egyházi törvények 231. §-a belhivatalnokok fizetésének kivetését s beszolgáltatását a presbyteriumnak teszi kötelességévé, sőt a belhivatalnokok fizetésüket a csak most idézett törvény ugyan azon § értelmében az egyháztagjaitól közvetlenül nem szedhetik: a szóban levő hátralék az egyházi előjáróság részéről az e. t. 232. § figyelembe nem vételéből és így mulasztásából állott elő.

Mire nézve e. m. közgyűlésünk határozatilag kimondja, hogy panaszlott előjáróság utasittatik és köteleztetik, hogy már alispánilag elrendelt közigazgatási végrehajtás foganatosítását a hátralékban lévő egyház tagokon sürgesse meg, s panaszló jogos követelését elégítse ki, — ellen esetben ez utóbbinak a presbyterium, mint szerződő fél ellenében a polgári bíróság utja nyitva marad.

29. Olvastatott özv. Szikszai Józsefné domahidai volt lelkész özvegyének kérvénye, melyben az ottani presbyterium azon határozatát, hogy a kegyeleti év jövedelmét csonkitatlanul fentartják részére és káplán tartásra sem kötelezik megerősíteni kérelmezi.

Kérelme megadatván a presbyterium határozata megerősítettik.

30. Dienes Balázs n. dobosi lelkész a belmissio ügyében következő indítványát adja be e. m. közgyűlésünkhöz:

»Miután magának az egyetemes konventnek folyó év márczius 22. és 23-án tartott gyűlése jkönyvi 84. számban« a mai segélyezési mód eredménytelen pénzpazarlásnak van nevezve, s némely részről ki van kötve, hogy a missio — mely divatos eszme a vég vidékeken igen sok pénzt felemészt — csak azon a ponton segélyeztessék a hol annak kétségtelen eredménye van s több érvekkel kétségtelenül bizonyítva van, hogy a mostani segély nyújtási móddal egyik egyházkerület sincs megelégedve.«

Miután az adózó nagy közönség előtt, annak közeli jótékonyágát alig tapasztalva, — a közalap eszméje nem birt kellő népszerűsége jutni, minek folytán a csekély díjak beszédese oly sok nehézséggel jár;

Miután a missio segélyezés az anyagira, a mi a kapzsiság

pénzszerzési vágyat oly erősen ösztönzi, — és nem a főként szükséges szellemire, tehát a lelkipásztori hivatalos teendőknél odaadó hűséggel való szabályszerű teljesítésére van fektetve:

Mind ezeknél fogva:

alant irt tisztelettel kéri a Nt. e. m. közgyűlést; méltóztassék eszközölni azt, hogy a valódi belmissio életbe lépjen, oly módon, hogy a vallásos buzgóság hamvadozó tüze lobogó lángra gyujtassék; tehát szüntesse be azon visszaélést, miszerint sok apróbb egyházainkban mondhatni általában a köznapi isteni tisztelet nem szokott megtartatni azon okon, mert úgy mondanak, senki sem megyen templomba, — elmennek, kell hogy menjenek a belhivatalnokok, és a mi fő — iskolás gyermekek, el el megyen egyik másik buzgó lélek is; — a lelkészek templomi szolgálataikban a nép előtt érthetetlen, sokszor üres frázisokból álló beszédek elmondása, — annyival inkább magas irálynak felolvasásától tartózkodva az ígét, hogy épületes legyen hallgatóik felfogásához alkalmazva hirdessék; — a tanítók az iskolában a tanítást imával kezdjék és végezzék, vasárnaponként tanítványaikkal együtt menjenek templomba, s ki jöve az egyházi beszéd szövegét velük ki kerestessék s felolvastassák, mi végett minden iskolában meg legyen a biblia, kérje fel a főtiszt. Egyházkerületet a belmissionak a kebelében levő minden egyházakban ily módon leendő életbe léptetésére; s egyszersmind hatályos eszközzésére annak, hogy a konvent az e szellembeni belmissionra ekként fordítsa figyelmét, hogy némely úgy nevezett missio pontokat mellőzve, a már talán folyóvá tett tetemes összegért vett újtestamentomokat osztogasson ki lélek szám szerinti arányban az ország területén levő minden egyházunkban a hivek közt; valamint ugyan csak 16-odrént apró példányokban közvizsgái jutalom könyvül minden népiskolánkban.

Kelt N.-Doboson, 1889. szept. 16. Dienes Balázs ref. lelkész.

Mint indítvány jegyzőkönyvbe vétetik, jövő gyűlésre tárgyalására kitűzetik.

31. Jegyzőkönyv hitelesítésével:

Esperes ur elnöklete alatt Lövey Pál egyházi, Földváry Sándor világi tanácsbíró urak, Kósa Ede jármi-i lelkész ur a két jegyző közbejöttével megbizatnak.

EGYHÁZMEGYEI TÖRVÉNYSZÉKI ÜLÉS JEGYZŐKÖNYVE

1889. szept. 17-én d. u. 2 órakor.

Jelen voltak: Segesvári József esperes egyházi, Debreczeni István tanácsbíró világi elnökök. — Egyházi elnök jelenti, hogy a jelenlevő tanácsbírák közül egy Földvály Sándor, mint a meg-ejtett vizsgálatra kiküldött bizottság egyik tagja, jelen tárgyalás-ban részt nem vehet. — Mely kijelentés után a bíróság a követ-kező tagokból alakult meg:

Az elnökségen kívül szavazó bírák:

Ujlaky Gábor, Lövey Pál, Vityi Bertalan és Ilosvay Aladár, ki azonban a bírósági tagok páros száma miatt, mint legfiatalabb tanácsbíró, szavazati joggal nem bír.

Felvétetett a géresi lelkészválasztás ügyében másodizben pótvizs-gálatra kirendelt küldöttségnek a hely színén f. é. junius hó 18-án felvett j. könyve, melyből kitűnik, hogy panaszlók ezen pótvizs-gálat alkalmával sem tudták sem a korteskedés vádját, sem pe-dig azt, hogy szavazásra jogosult egyháztagok közül többen jog-talanul hagyattak volna ki, kellően igazolni.

Majd olvastatott az előadói jelentés, melynek meghallgatása után a mindkét részről megjelent felek felhivattak az elnökség ál-tal netalán előadnivalójuknak elmondására s miután előadnivalója egyik félnek sem volt, a bíróság zárt ülésben, az előadói vélemény meghallgatása után következőleg ítelt:

a mennyiben Kormány Lajos Géresen elválasztott lel-kész megválasztása ellen beadott panaszok a két izben meg-ejtett vizsgálat folyamán alaptalanoknak bizonyultak, pana-szosok állításai nem lévén igazolhatók: a lelkészválasztás megerősítettett. Mihez képest panaszlók 74 frt vizsgálati költ-ségben elmarasztaltatnak, mely összegből 50 frt előzetesen befizettetvén, még 24 frtnak az ítélet jogerőre emelkedésétől számítandó 14 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett az esperesi hivatalhoz leendő befizetésére köteleztetnek.

Jelen ítélet ellen Miskolczi Ferencz és társai fellebbezésüket bejelentik.

TÁRGYMUTATÓ.

1. Egyházmegyei gondnok ur meg nem jelenhetése, sajnos tudomásul vétetik, s a társ-elnöki széket Debreczeni István, majd később Földváry Sándor v. tanácsbíró urak elfoglalják.

2. Gróf Dégenfeld József világi, Kubinyi Károly egyházi tanácsbíró urak meg nem jelenhetésük sajnos tudomásul vétetik.

3. Képviselők megbízó levelei levéltárba tétetnek.

4. Ilosvay Aladár elválasztott világi tanács bíró ur, a hivatalos esküt leteszi, s székét elfoglalja.

5. Mészár Mihály mérki, Szikszai József domahidai volt lelkészek halálozásuk fájdalmas tudomásul vétetnek, s emléküik jegyző könyvbe megörökítettnek.

6. Darcsi Bertalan mérki, Tukacs Lajos domahidai lelkészszé lett választásuk tudomásul vétetnek.

7. Konventi jelentő iven.

8. Közalapi kérvények.

9. Ref. segélyegyleti kérvények tárgyalása.

10. Rendkívüli állam-segély kérvények tárgyalatnak.

11. Az egyházmegyei gyűlések felváltva ezután N.-Károlyban és Máté-Szalkán tartatnak.

12. Közigazgatási pénztár megvizsgálásával megbízott küldöttség jelentése.

13. Kántor Jánosi-i egyházban a belhivatalnokok fizetésének rendezésével esperesileg kinevezett küldöttség jelentése.

14. A parasznyi egyházban a lelkész-tanítói állomás felállításával s fizetésének rendezésével esperesileg megbízott küldöttség jelentése.

15. A közalapi segélyeknél mellőzött egyházak érdekében a f. t. egyházkerülethez felirat intéztetik.

16. A gyámintézeti szabályok megerősítettnek, s kötelezővé tétetnek.

17. Esperes urnak a gebei hagyatékról tett előterjesztése megvizsgálásával küldöttség bizatik meg.

18. A gyámintézetnek a gebei hagyaték elleni követelése letisztázása érdekében kinevezett küldöttség beadja jelentését.

19. Szatmári László volt körtvélyesi tanító, ismét bekebeleztetik.

20. Pataki Sándor ér-körtvélyesi s. lelkész bekebeleztetik.

21. Dengelegi egyház kérvénye, pártolólág a Ft. egyház körülethez felterjesztetik.

22. A géresi egyház kérvénye addig nem tárgyalható míg a vizsgálatra kinevezendő küldöttség véleménye meg nem hallgatattatik.

23. Özv. Roncsik Sándorné kérvénye feltétel mellett teljesítetik.

24. Jogi tanácsosnak Földváry Sándor világi tanácsbíró ur megválasztatik.

25. Gebei lelkész Szabó Menyhért kérelmének hely adatik.

26. Özv. Vajda Gáborné mérki lakosnak kérelme nem teljesíthető.

27. Asztalos György ur gyámintézeti választmány elnökségéről való lemondása elfogadtatik, részére elismerés és köszönet szavaztatik.

28. Molnár Sándor volt ó-apáti-i tanító hátralékban lévő fizetését a nevezett egyház hajtsa be: ellen esetben a presbyterium ellen nevezett tanító a polgári bíróság útján magának elégtételt szerezhet.

29. Szikszai Józsefné, volt domahidai lelkész özvegyének kéreése meg adatik.

30. Dienes Balázs n.-dobosi lelkész ur indítványa jegyzőkönyvbe vétetik, a jövő e. m. gyűlésre tárgyalásul kitűzetik.

31. Jegyzőkönyv hitelesítésére küldöttség választatik.

Törvényszéki ülés.

Az 1 — 7; 12 — 19; 22, 23 számokat jegyzette Ujlaki Gábor, papi;

A 7 — 12; 19 — 21, 29, 32 számokat Ilosvay Aladár világi jegyző.

